

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/243/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312203630
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4312203630.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1. F. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., T. 4, 2. N. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., T. 4, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporcov: 1. OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zast. JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom Košice, Stará Baštova 2, 2. Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. Advokátska kancelária HKP Legal, s. r. o. so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 1.239,11 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka v 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 11. júna 2013, č. k. 12C/114/2012-120, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka v 2. rade m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade náhradu trov konania v sume 165,70 eura na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária HKP Legal, s. r. o. so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,33 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Advokátska kancelária HKP Legal, s. r. o., do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odporcom náhradu trov konania nepriznal a rovnako tak nepriznal náhradu trov konania ani vedľajšiemu účastníkovi v 1. a 2. rade. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 93 ods. 2, 3, 4, § 137, § 142 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. c), § 146 ods. 2, § 151 ods. 1 OSP, ako aj § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Konštatoval, že v predmetnej veci došlo k zastaveniu konania pred začatím pojednávania vo veci samej z dôvodu vzatia návrhu na začatie konania v celom rozsahu späť navrhovateľom bez uvedenia dôvodu, ktorý dispozitívny úkon navrhovateľa nasledoval po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom. Uviedol, že ak procesným následkom je zastavenie konania, platí vo všeobecnosti pravidlo, že žiaden z účastníkov v tomto prípade nemá právo na náhradu trov konania. Z tohto pravidla existujú dve výnimky, ktoré sú vyjadrené v § 146 ods. 2 OSP. Ak teda navrhovateľ vezme návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, pričom sa nejedná o prípad § 146 ods. 2 druhej vety OSP, z hľadiska procesného platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania. S poukazom na uvedené, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/87/2012 súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania mal za to, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania tým, že podal návrh na začatie konania a nešlo o späťvzatie návrhu pre správanie sa odporcov, a preto podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP mu vyplývala povinnosť uhradiť odporcom, ako aj vedľajším účastníkom, ktorí na ich stranu do konania vstúpili, trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 OSP. Odporcom v 1. a 2. rade vznikol teda nárok

na náhradu trov súdneho konania podľa § 146 ods. 2 OSP, súd im však náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, pretože si trovy súdneho konania neuplatnili a ani im žiadne konkrétne trovy konania nevznikli. Z daného považoval za zrejmé, že súd má možnosť priznať náhradu trov konania aj vedľajším účastníkom, a preto podrobil priznanie trov konania skúmaniu z hľadiska ich účelnosti podľa § 142 OSP. Zastal pritom názor, že zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré boli združenia vytvorené a právnym zástupcom vyúčtované trovy konania je možné považovať za neetické, keď právny zástupca vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom si účtoval trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby: 1. prevzatie vrátane prvej porady, 2. vyjadrenie k žalobnému návrhu a právny zástupca vedľajšieho účastníka Spotrebiteľského združenia OSA vyúčtoval trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci: 1. príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, 2. odpor zo dňa 06. 07. 2012. Zo súdneho spisu vyplývalo, že ani jeden vedľajší účastník pri vstupe do konania o danom spore nemal žiadnu vedomosť, taktiež o jeho vstupe do konania nemali vedomosť ani odporcovia, na strane ktorých obaja vedľajší účastníci vstúpili. Situácia, kedy odporcovia nemali vedomosť o podaní žalobného návrhu a vedľajší účastníci nemali náležitú vedomosť o predmete sporu, skutkových okolnostiach prípadu a stave konania, okrem spisovej značky konania a identifikačných údajov účastníkov a vstúpili do konania bez ohľadu na vôľu odporcov (spotrebiteľov), ktorých záujmy mali v danom spore riadne hájiť, navodzuje dojem, že sa zo strany združenia na ochranu spotrebiteľa jedná o paušálny vstup do súdneho konania. Takéto konanie súd nepovažoval za dôkaz o vôli združenia OZ právna pomoc spotrebiteľom naplniť cieľ stanovený v článku 5 stanov a Spotrebiteľského združenia OSA v článku 4 stanov. Paušálny vstup oboch združení do konania podľa súdu skôr navodzoval dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa nepovažoval finančné prostriedky vyúčtované právnym zástupcom vedľajšieho účastníka v 1. rade a vedľajšieho účastníka v 2. rade za účelne vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva, preto o trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti.

Proti tomuto uzneseniu v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka v 2. rade, podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník v 2. rade, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v nesprávnej aplikácii ust. § 146 ods. 2 OSP. Mal za to, že súd mal v tomto prípade o trovách konania rozhodnúť podľa ust. § 146 ods. 2 OSP prvá veta OSP, pretože navrhovateľ zbral žalobu v celom rozsahu späť, čím zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, čo sa ale nestalo pre správanie odporcov. S poukazom na § 93 ods. 2, 3, 4 OSP, § 3 ods. 4, 5, § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa namietal, že je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. V kontexte na uvedené považoval stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia za účelové a zjavne nesprávne. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, je nie iba absurdný, ale najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikácii by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Absurdnosť takéhoto stanoviska podľa neho zvýraznila aj skutočnosť, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ v konaniach uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia a súdy mu právo na náhradu trov priznávajú. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu, pretože je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych právnych predpisov a bez právneho posúdenia veci a bez vzniesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky. Vzhľadom na uvedené považoval za dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Poukázal pritom na rozhodnutia krajských súdov. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie v časti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi zmeniť tak, že navrhovateľ bude povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, resp. navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň

požiadal o priznanie náhrady trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia a pre prípad nestotožnenia sa s jeho názorom požiadal, aby v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP odvolací súd pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril navrhovateľ. V dôvodoch svojho vyjadrenia s poukazom na cieľ Spotrebiteľského združenia OSA - kolektívnu ochranu spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, vyslovil názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal tiež na ustanovenie § 25 zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého združenia na ochranu spotrebiteľov majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, ktoré závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ak by predsa len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, pretože inak by podľa neho nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka. Z uvedeného považoval za zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. S poukazom na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z. z. mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom. Okrem toho z vlastných skúseností mal vedomosť o tom, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, z čoho považoval za zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Tento paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, hodnotil iba za zbytočné navyšovanie trov konania a navodzovanie dojmu, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Mal za to, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. V zmysle vyššie uvedeného zastal názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Upozornil taktiež na to, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012. Okrem toho vylúčil možnosť argumentovať pri zdôvodnení oprávnenosti nároku na náhradu trov konania ustanovením § 137 OSP, pretože vedľajší účastník odporcu v konaní nezastupuje. Zastal tiež názor, že žiadne ustanovenie Charty základných práv EÚ, ako ani rozhodnutie Súdneho dvora EÚ nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi a uplatňovať si náhradu trov konania, ale len to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie v súvislosti s nárokom na náhradu trov konania združenia ako vedľajšieho účastníka, uviedol, že má za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania. Na základe uvedeného navrhol napadnutý výrok o trovách konania preskúmať a v zmysle ustanovenia § 219 OSP ho potvrdiť. Záverom si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 46,22 eura s DPH.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti v medziach podaných odvolaní podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka v 2. rade je dôvodné, preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka v 2. Rade, podľa § 220 OSP zmenil.

Z obsahu podaného návrhu navrhovateľa a z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa ním proti odporcom domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by im súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.239,11 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,75 % ročne zo sumy 1.172,51 eura od 23. 10. 2008 do zaplatenia a trov konania. V žalobnom návrhu navrhovateľ uviedol, že dňa 27. 06. 2002 uzavrel postupca s odporcami Zmluvu č. 0221690893, na základe ktorej odporcom

poskytol peňažné prostriedky. Vzhľadom na to, že odporcovia neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju povinnosť podľa Zmluvy, postupca odstúpil od Zmluvy a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1.239,11 eura.

Súd prvého stupňa najskôr vo veci rozhodol tak, že vydal platobný rozkaz zo dňa 23. apríla 2012, č. k. 11Ro/72/2012-25, ktorý sa však nepodarilo doručiť odporčkyni v 2. rade do vlastných rúk.

Vedľajší účastník - OZ právna pomoc spotrebiteľom dňa 02. 05. 2012 oznámil svoj vstup do konania na strane odporcov a požiadal o doručenie žalobného návrhu spolu s prílohami.

Dňa 27. 04. 2012 oznámil svoj vstup do konania aj vedľajší účastník - Spotrebiteľské združenie OSA a žiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami. Zároveň predmetným podaním vzniesol aj námietku premlčania a žiadal o priznanie náhrady trov konania za 2 úkony právnej služby. Následne súd prvého stupňa právnym zástupcom vedľajších účastníkov doručil návrh s prílohami, ako aj právnenému zástupcovi navrhovateľa oznámil vstup vedľajších účastníkov do konania a doručil vyjadrenie vedľajšieho účastníka, ktorý ho prevzal dňa 22. 06. 2012. Zároveň sa k veci vyjadril aj vedľajší účastník v 1. rade, ktorý rovnako ako vedľajší účastník v 2. rade vzniesol námietku premlčania a žiadal o priznanie trov konania za dva úkony právnych služieb. Vedľajší účastník v 1. rade podaním zo dňa 21. 06. 2012 sa vyjadril k účelnosti trov konania a podal návrh na podanie prejudiciálnej otázky. Navrhovateľ písomným podaním zo dňa 29. 06. 2012 vzal svoj návrh späť a žiadal konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať s prihliadnutím na § 150 OSP. Po späťvzatí návrhu vedľajší účastník v 2. rade podal proti platobnému rozkazu odpor. Súd prvého stupňa v dôsledku späťvzatia návrhu vo veci najskôr rozhodol uznesením zo dňa 20. augusta 2012, č. k. 12C/114/2012-92 tak, že platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Levice zo dňa 23. 04. 2012, sp. zn. 11Ro/72/2012-25 zrušil a konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 12C/114/2012 zastavil. Ďalším výrokom vrátil navrhovateľovi súdny poplatok z návrhu na začatie konania, krátený o 6,63 eura, v sume 67,37 eura prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, do 15 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného uznesenia príslušného daňového úradu. O trovách konania si vymienil rozhodnúť do 30 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Predmetné uznesenie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 12. 2012, v dôsledku čoho súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým uznesením tak, že odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal, ako ani nepriznal náhradu trov konania vedľajším účastníkom v 1. a 2. rade.

Podľa § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pod pojem každý spadá aj vedľajší účastník konania. Vedľajší účastník nie je vylúčený z voľby, akým spôsobom si toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatnil, ale musí počítať s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi.

Podľa § 137 OSP, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ak došlo k zastaveniu konania (napríklad podľa ustanovenia § 96 ods. 1 OSP v prípade, že navrhovateľ vzal účinne späť návrh na začatie konania), nemá zásadne žiadny z účastníkov (§ 146 ods. 1 písm. c/ OSP) právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku. Len výnimočne možno (§ 146 ods. 2 OSP) uložiť niektorému z účastníkov povinnosť nahradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa prvej vety tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa druhej vety tohto ustanovenia odporcovi v prípade, že bol pre jeho správanie vzatý návrh späť, ktorý bol podaný dôvodne.

K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov: zastavenie konania po späťvzátí návrhu, ku ktorému došlo pre správanie sa odporcu, pričom návrh bol podaný dôvodne, zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť podania návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, že odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha, a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa môže spočívať v tom, že podal návrh napriek tomu, že dlh bol splnený, a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu, alebo v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa petitom domáhal.

Povinnosť hradiť trovy konania sa môže v jednotlivých prípadoch javiť ako neprimerane tvrdá. Ustanovenie § 150 odsek 1 OSP preto umožňuje súdu, aby v takýchto výnimočných prípadoch z dôvodu hodného osobitného zreteľa účastníkom, vedľajším účastníkom alebo štátu, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Keďže toto ustanovenie negatívne dopadá na účastníka, ktorý by mal inak právo na náhradu trov konania, jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade súd musí prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť hradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy tiež treba brať také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadať na postoj účastníkov v konaní. Súd teda musí starostlivo posúdiť okolnosti konkrétneho prípadu.

V preskúmvanej veci je nesporné, že podaním zo dňa 29. 06. 2012 navrhovateľ zobral svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Súd prvého stupňa správne v zmysle ust. § 96 ods. 1 OSP konanie zastavil, pričom je nesporné, že zastavenie konania zavinil navrhovateľ, a preto tu nastupuje v zmysle § 146 ods. 2 OSP povinnosť toho, kto zavinil zastavenie konania nahradiť druhej strane náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložila na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP, ako aj správne na uvedený prípad neaplikoval ustanovenie § 150 ods. 1 OSP, avšak nesprávne vyhodnotil účelnosť trov konania uplatnených vedľajším účastníkom.

Pokiaľ súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade nepriznal náhradu trov konania, odvolací súd považuje jeho rozhodnutie za nesprávne. S poukazom na ustanovenie § 93 ods. 4 OSP, ktoré výslovne ustanovuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako

účastník, je podľa odvolacieho súdu možné v tejto veci vyvodiť záver, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania, ale len v tých prípadoch, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporuje. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Vedľajšiemu účastníkovi umožňuje vstúpiť do konania ustanovenie § 93 ods. 2 a 3 OSP a to i z vlastného podnetu, pričom vstup vedľajšieho účastníka navrhovateľ nenamietal. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Uvedené zákonné ustanovenie, ale ani čl. 47 ods. 2 Ústavy SR nevylučuje, aby aj združenie na ochranu spotrebiteľa bolo zastúpené advokátom. Vychádzajúc z uvedeného je preto potrebné dospieť k záveru, že vedľajší účastník má v zásade právo na náhradu trov konania, avšak vždy je potrebné posudzovať účelnosť trov právneho zastúpenia v každom individuálnom prípade. V danom prípade odvolací súd videl účelnosť vynaložených trov už v samotnom charaktere vedľajšieho účasti, keď vedľajší účastník vstúpil v danom konkrétnom prípade do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Účelnosť vynaložených trov odvolací súd videl i v tom, že práve v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania vedľajším účastníkom v 2. rade zbral navrhovateľ svoj návrh späť a došlo k zastaveniu konania. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka v 2. rade, podľa § 220 OSP zmenil a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade priznal náhradu trov konania v sume 165,70 eura, pozostávajúcu z dvoch úkonov právnej pomoci (prevzatie veci a vyjadrenie k veci) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 2 x 61,41 eura, režijného paušálu za 2 úkony podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 2 x 7,63 eura a DPH podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 27,62 eura (20% z 2 x 61,41 eura + 2 x 7,63 eura). K nepriznaniu odmeny vo výške 81,33 eura za úkon právnej služby odvolací súd dodáva, že predmetom konania bolo zaplatenie istiny s príslušenstvom, a nie len samotné príslušenstvo, preto aj základom pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby bola istina. Navyše z istiny bol hradený aj súdny poplatok.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a úspešnému vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade v odvolacom konaní priznal náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z jedného úkonu právnej pomoci (odvolanie podané do trov konania) vo výške 8,30 eura (v zmysle § 10 ods. 1 a § 14 ods. 3 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z. z.), režijného paušálu vo výške 7,81 eura a 20% DPH. Spolu trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 19,33 eura. Keďže predmetom odvolacieho konania boli iba trovy konania, a nie vec sama, z ktorej si právny zástupca nesprávne žiadal priznať odmenu, základná sadzba tarifnej odmeny bola vo výške 16,60 eura, ktorá sa v zmysle § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky znížila na 1 -cu.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.